

Štátnu pomoc treba zjednodušiť a prestať strašiť sankciami

Bratislava, 26. 05. 2020. Väčšina živnostníkov, malých a stredných firiem hodnotí ekonomický korona balíček ako nedostatočný. O pomoc nežiadajú najmä preto, že nespĺňajú podmienky alebo jej výška nestojí za množstvo administratívy a hroziace sankcie. Podnikatelia očakávajú zjednodušenie podmienok pomoci, ale tiež nižšie odvody a zníženie administratívnej záťaže. Vyplýva z prieskumu, do ktorého sa zapojilo 1043 podnikateľov.

Z výsledkov prieskumu vyplýva, že väčšina (56,1 %) respondentov hodnotí možnosti a podmienky ekonomických opatrení na zmiernenie koronakrízy ako nedostatočné. Najkritickejšie vnímajú prijaté opatrenia podnikatelia z odvetví stravovanie (76,1%), ubytovanie (69,2%) a umenie, zábava a rekreácia (63,9%), kam patria napr. športové činnosti či realizácia eventov. Naopak najmenej kriticky sú vnímané podnikateľmi v stavebníctve. „Podnikatelia žiadali rýchlu a jednoduchú pomoc, žiaľ aj výsledky nášho najnovšieho prieskumu potvrdzujú opak a mnohé firmy sa o prijaté opatrenia ani neuchádzajú,“ konštatuje Ján Solík, prezident Združenia podnikateľov Slovenska. „Štatistiky o miere využívania záchranných opatrení sú alarmujúco nízke. Účinná pomoc pre živnostníkov má byť podľa ich názoru plošná a vyššia,“ dopĺňa Ján Pálenčár, 1. viceprezident Slovenského živnostenského zväzu a člen Správnej rady Slovak Business Agency.

Respondenti, ktorí žiadali o niektorú z foriem pomoci, pokladajú za najväčší problém zložitosť podporných opatrení a problematickú orientáciu v nich (22,9%) a nejednoznačné informácie (16,9%), ktoré sa navyše často menia.

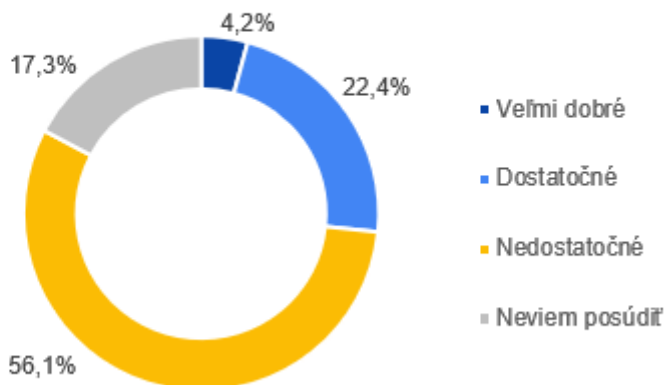
Najčastejším dôvodom, prečo firmy nežiadali o podporu je, že nespĺňajú požadované kritériá. Medzi ďalšie časté dôvody patrí nízka výška podpory v porovnaní s administratívou a potenciálnymi kontrolami či sankciami, ktoré podnikateľom hrozia a neprehľadné a nejasné podmienky. „Až 40 % opýtaných podnikateľov a živnostníkov, ktorým situácia počas koronavírusu spôsobila problémy, nespĺňa požadované podmienky podpory. A približne tretina označuje čerpanie za administratívne náročné voči výške samotnej podpory. Táto spätná väzba nám ukazuje ako komplikované podmienky a príliš špecifické kritériá spôsobujú, že pre mnohých príde pomoc až príliš neskoro alebo vôbec,“ hovorí František Duračinský, riaditeľ Wilio.sk. „Ak chceme zvýšiť mieru čerpania pomoci, treba odstrániť komplikované podmienky nárokovateľnosti a nezastrašovať firmy sankciami a kontrolami,“ dodáva Ján Pálenčár.

Ak sa má situácia zlepšiť, podnikatelia by uvítali zjednodušenie podmienok (23,5%), zjednodušenie žiadostí (18,1%) a zlepšenie informovanosti (15,2%). Zároveň by im pomohlo zníženie odvodov alebo predĺženie ich čiastočného odpustenia (22,4%), zníženie administratívnej záťaže (12,3%) a zvýšenie dostupnosti bezúročných a nízko úročených úverov (12%). „Zo súčasných opatrení živnostníci najviac oceňujú odpustenie odvodov a navrhujú rozšírenie tohto opatrenia na ďalšie mesiace,“ konštatuje Ján Pálenčár. „Okrem kompenzácie škôd spôsobených zatvorením prevádzok je v tejto dobe obzvlášť potrebná flexibilita a minimum byrokratických prekážok. Zároveň firmy potrebujú aspoň základnú stabilitu a predvídateľnosť podmienok na podnikanie. Ak sa zmeny ohlasujú zo dňa na deň, nedokážu plánovať a nepomáhame ich prežitiu ani zachovaniu zamestnanosti,“ dodáva Ján Solík. „Je tiež najvyšší čas na diskusiu o opatreniach, ktoré pomôžu ekonomike po kríze nadýchnuť sa,“ uzatvára Solík.

Výsledky prieskumu

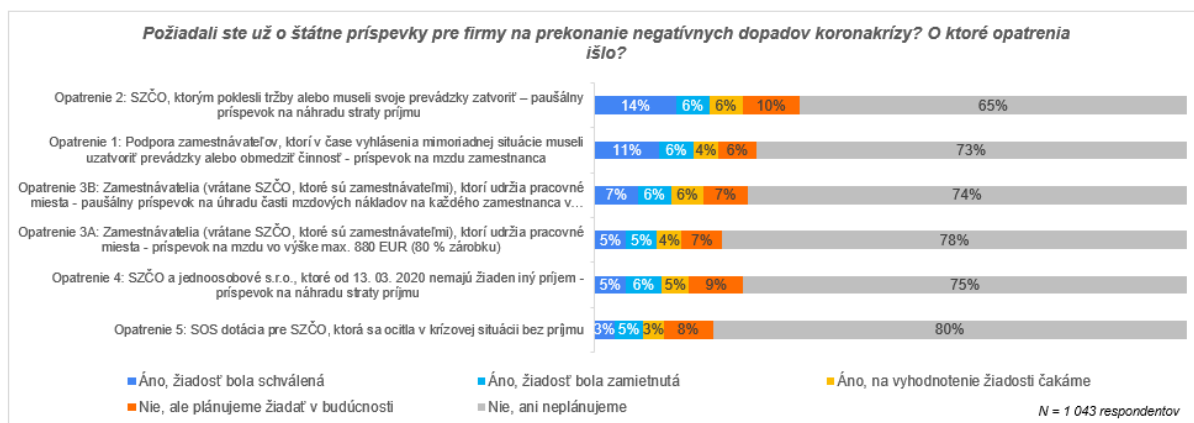
Väčšina malých a stredných podnikov hodnotí ekonomický koronabaliček ako nedostatočný

Ako hodnotíte možnosti a podmienky využitia podporných opatrení pre podnikateľov zameraných na zmiernenie dopadov koronakrízy?

N = 1 043 respondentov

Aký je záujem podnikateľov o jednotlivé formy priamej finančnej podpory?

Z ostatných foriem pomoci dominujú odklady daní a odvodov

Z ostatných foriem pomoci, ktorú štát poskytol, využívajú malé a stredné firmy najmä odpustenie a odklad odvodov a odklad preddavkov na daň. Najčastejšie využitie týchto opatrení deklarujú firmy podnikajúce v odvetví stravovania a ubytovania. Podnikatelia v tomto sektore tiež v porovnaní s ostatnými výrazne viac využívajú aj schválenú dočasnú ochranu (pred konkurzami, exekúciami a výpoveďami zmlúv). Využitie zvýhodnených úverov a záruk deklaruje v odvetví priemyslu takmer trojnásobný počet respondentov v porovnaní s celkovou vzorkou. Možnosť prerušiť živnosť aj na menej ako 6 mesiacov najčastejšie využívajú podnikatelia v službách a stravovaní.

Využili ste aj iné štátne podporné opatrenia pre firmy na prekonanie negatívnych dopadov koronakrízy? O ktoré išlo? (môžete vybrať viaceré odpovede)

V opatreniach sa ťažko orientuje a informácie sú nejednoznačné

Respondenti, ktorí žiadali o niektorú z foriem pomoci, pokladajú za najväčší problém zložitosť podporných opatrení, problematickú orientáciu v nich a nejednoznačné informácie, ktoré sa navyše často menili.

Ak ste žiadali o podporné opatrenie, čo vám spôsobovalo najväčšie problémy? (označte len jednu možnosť)

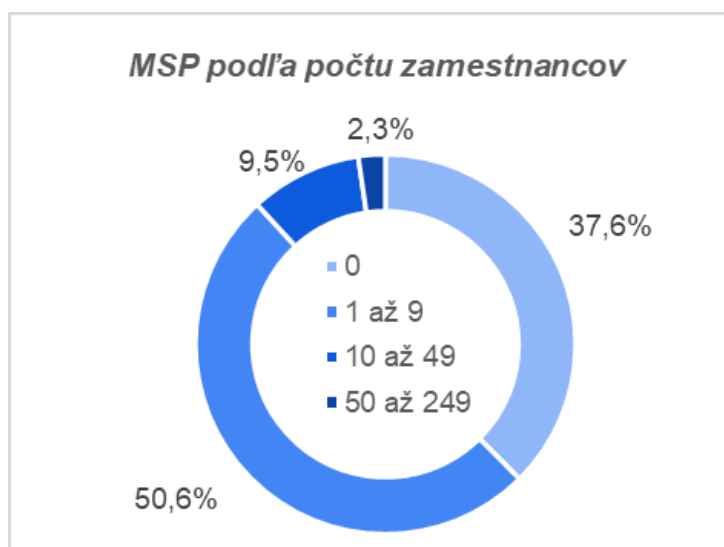
Prečo firmy nežiadajú o pomoc a aké zmeny by uvítali?

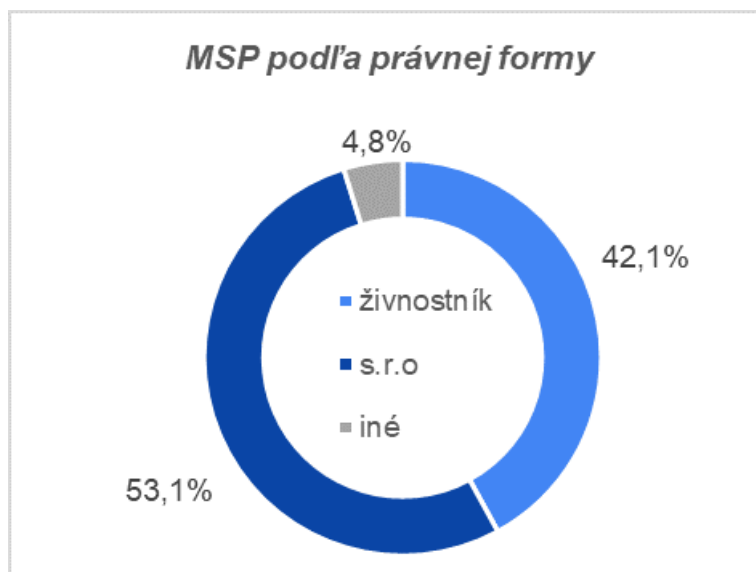

Poznámka: Zber dát prebiehal od 15.05. do 22.05.2020. Návrh na refundáciu nájomného predstavila vláda 20.05.2020.

Vzorka respodentov

O prieskume

Prieskum realizovalo Združenie podnikateľov Slovenska, Slovenský živnostenský zväz a Slovak Business Agency v spolupráci s Wilio.sk a Podnikajte.sk. Cieľom bolo zistiť názory a skúsenosti živnostníkov, malých a stredných podnikateľov s využívaním podporných opatrení na zmiernenie dopadov koronakrízy a zároveň získať informácie na potrebné zmeny. Do prieskumu sa zapojilo 1043 respondentov, ktorí reprezentovali malé a stredné podniky. Zber dát prebiehal od 15.05.2020 do 22.05.2020.